

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000162

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белоусов Ярослав Ігорович

2. Byelousov Yroslav Igorevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 08.00.05

Назва наукової спеціальності: Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-04-2025

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача: Акціонерне товариство «Компанія авіаційного та ракетно-технічного машинобудування»

Код за ЄДРПОУ: 14307699

Місцезнаходження: вул. Ілленка Юрія, будинок 2/10, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство промислової політики України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д29.051.01

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61.43

Тема дисертації:

1. Просторова трансформація розвитку легкої промисловості в регіонах України
2. Spatial transformation of the development of light industry in the regions of Ukraine

Реферат:

1. Дисертацію присвячено розробленню теоретичних, методологічних та науково-прикладних основ просторової трансформації розвитку легкої промисловості в регіонах України. У роботі досліджено теорії просторової економіки та виокремлено фази її розвитку, розвинуто класифікацію та типізацію просторових форм організації економіки. Обґрунтовано детермінованість адаптивної трансформації Європейської і Української концепцій просторового розвитку. Уточнено дефініцію "Просторова трансформація розвитку" та виокремлено теоретичні ядра просторової економіки, ідентифіковано основні атрибути просторової трансформації регіональної економіки. Розвинуто парадигму регіональної економічної політики та

сформовано континуум регіонального розвитку в контексті трансформації економічного простору і когнітивну карту формування парадигми регіональної економічної політики. Розвинуто підхід до когерентності глобальних та регіональних чинників економічного простору країни та сформовано тріаду їх когерентності, удосконалено класифікацію глобалізаційних чинників впливу на розвиток регіонів, яка враховує мілітарний вплив. Розвинуто методичний підхід до аналізу та оцінки соціально-економічного розвитку територій та розширено систему принципів шляхом додавання ще одного принципу – просторовості. Сформовано науково-методичний інструментарій оцінювання просторового розвитку регіонів з урахуванням декрементування просторового потенціалу країни. Удосконалено підхід до конверсії методичних підходів та просторових баз даних та виокремлено методичні підходи, які релевантні для аналізу просторового розвитку легкої промисловості в регіонах. Сформовано процедуру щодо проведення економічного аналізу розвитку легкої промисловості та інтерпретовано результати просторового аналізу розвитку легкої промисловості у довоєнно-воєнний період. Ідентифіковано наслідки мілітарного впливу на розвиток підприємств легкої промисловості та побудовано матрицю оцінки наслідків мілітарного впливу на розвиток підприємств легкої промисловості України й визначено контрверсійність мілітарного впливу на розвиток легкої промисловості. Концептуалізовано умови просторової трансформації легкої промисловості в контексті реалізації цілей сталих сталого розвитку на основі ESG-принципів та сформовано економетричну модель просторової трансформації розвитку легкої промисловості. Встановлено інерційність цифровізації просторової трансформації розвитку легкої промисловості в умовах воєнно-повоєнної економіки. Розроблено конструкт просторового розвитку легкої промисловості в регіонах країни у воєнно-повоєнний період, який ілюструє взаємозв'язки між модифікаторами і продуктивними параметрами просторових трансформацій розвитку легкої промисловості в регіонах з урахуванням наслідків війни, які відбиваються у системі розселення населення, діловій активності регіонів та залежать від розширення/ зменшення площ ризикованих (небезпечних) територій, що обґрунтовує конструктивність просторової трансформації розвитку легкої промисловості в регіонах країни у повоєнний період. Ключові слова: просторова трансформація, розвиток, легка промисловість, конструкт просторового розвитку, регіони, мілітарний вплив, концепція, науково-методичний інструментарій, цифровізація, сталий розвиток, просторовий аналіз.

2. The dissertation is devoted to the development of theoretical, methodological and scientific-applied foundations of spatial transformation of the development of light industry in the regions of Ukraine. The paper develops the theory of spatial economy and spatial development, forms the chronology of its formation and identifies phases, specifies the hierarchy of spatial planning tools in Ukraine and the terminological quadra. The classification and typification of spatial forms of economic organization on the basis of the multiplicity of organizational and legal forms of associations of enterprises, types and forms of subregional spatial localization through the formation of faceted classification and typification of complementary spatial forms of economic organization, which cover differentiated ways of location and interaction of economic entities in the economic space in the post-war period. The determinism of the adaptive transformation of the European and Ukrainian concepts of spatial development on the basis of general scientific approaches is substantiated, the circle of transformation of the concepts of spatial development of Ukraine and Europe is visualized, and the distribution of powers of the authorities regarding spatial planning at the local, regional and national levels under martial law is actualized. The definition of "Spatial transformation of development" has been clarified and the theoretical cores of the spatial economy have been singled out, the main attributes of the spatial transformation of the regional economy (key characteristics, type, effects, variants, indicators of assessment of spatial transformations) have been identified. The paradigm of regional economic policy and transformations of the economic space has been developed, and the territorial-spatial approach has been singled out, the tools of spatial transformation have been synchronized. planning and regional development, a continuum of regional development in the context of transformation of the economic space has been formed and a cognitive map of the formation of the paradigm of regional economic policy in the economic space of Ukraine has been developed. An approach to the coherence of global and regional factors of the country's economic space has been developed and a triad of coherence of global and regional factors has been formed, the classification of globalization factors influencing the development of regions has been improved,

which takes into account the military influence and objectification of global and regional spaces in the context of the formation of the economic space of Ukraine. A methodical approach to the analysis and assessment of the socio-economic development of territories has been developed and the system of principles of socio-economic analysis of the development of territories has been expanded by adding another principle – spatiality. A scientific and methodological toolkit for assessing the spatial development of regions has been formed, taking into account the decrementation of the spatial potential of the country, and an algorithm for searching predictors of alternative options for the economic development of the region, possible methods for assessing efficiency and directions for further development of scientific and methodological tools taking into account the innovative aspect has been developed. The approach to the conversion of methodological approaches and spatial databases has been improved, and methodological approaches that are relevant for the analysis of the spatial development of light industry in the regions have been allocated. A procedure for conducting an economic analysis of the development of light industry has been formed and trends in the spatial transformation of the development of light industry in pre-war and wartime times have been identified. The results of the spatial analysis of the development of light industry in the pre-war-war period are interpreted, the plan of economic and legal measures for the development of light industry under martial law is taken into account and the increase in state support for light industry enterprises under martial law, which are engaged in the production of goods for the Security and Defense Forces of Ukraine, which contributed to the emergence of new sectoral enterprises and the spatial transformation of the development of light industry. Industry. The consequences of military influence on the development of light industry enterprises have been identified and a matrix for assessing the consequences of military influence on the development of light industry enterprises of U

Державний реєстраційний номер ДіР: 0119U100436, 0121U109191, 0124U003590

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ripka G., Bielousov Y., Maznev I. (2024) Achievement of sustainable development goals in the context of rational expectations by achieving a balance of interests of education and production in light industry in the turbulent times of pandemic and war. *Problemy Ekorozwoju. Problems of Sustainable Development*. Vol. 19, № 1. P. 232-250. DOI: <https://doi.org/10.35784/preko.5760>.
- 2. Tyshchenko V., Bielousov Y., Yemets V. at al. (2024). The impact of digital transformation on the development of post-war regions of Ukraine. *Amazonia Investiga*. Vol. 13, Is. 81. P. 25-36. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.81.09.6>
- 3. Dimov I., Bielousov Y., Kravtsov A. At al (2024). Circular economy and digital technologies as drivers of sustainable development of the agricultural sector of the region in Ukraine. *Brazilian Journal of Education, Technology and Society (BRAJETS)*. Vol. 17, № 3. P. 287-297. DOI: <https://doi.org/10.14571/brajets.v17.nse3.287-297>
- 4. Pereguda, Y., Stender, S., Rusnak, A., Khilukha, O., & Bielousov, Y. (2025). Ukraine's Digital Economy Under Martial Law: Innovative Approaches and Legal Context. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 15(1). P. 431-440. DOI: <https://doi.org/10.32479/ijefi.17585>
- 5. Briukhovetska I., Ivanov A., Suprunova I., Sak V. Bielousov Y. (2024). The Role of International Cooperation in Addressing Humanitarian Crises and Economic Recovery in Post-Conflict. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*. 22(2). P. 4305-4314 DOI: <https://doi.org/10.57239/PJLSS-2024-22.2.00319>

- 6. Mazniev I., Bielousov Y., Luchechko Y. et al. (2024). Analysis of Modern Trends in Labour Market Transformation in Ukraine. *Journal of Interdisciplinary Research*. Vol. 14. P. 138-142. URL: AD ALTA: Journal Of Interdisciplinary Research (14/02-XLIII.).
- 7. Белоусов Я.І. Аналіз інвестиційних проєктів із застосуванням імітаційного моделювання. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2011. № 16(170). С. 208-213.
- 8. Белоусов Я.І. Рівні і методичні прийоми соціально-економічного аналізу. *Економіка і держава*. Міжнародний науково-практичний журнал Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України. 2011. № 6. С. 37-38.
- 9. Белоусов Я.І. Ситуаційний аналіз соціально-економічного розвитку регіону. *Ефективна економіка*. 2011. № 6. URL: www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=602.
- 10. Белоусов Я.І. Фундаментальні дослідження в економіці: цілі і завдання. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2011. № 1(155). Ч. 1. С. 10-14.
- 11. Белоусов Я.І. Методичний інструментарій фундаментального аналізу. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2011. № 3(157). Ч. 2. С. 21-24.
- 12. Белоусов Я.І. Діагностичний аналіз регіонального розвитку: механізм реалізації результатів. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2015. № 3(220). С. 12-16.
- 13. Белоусов Я.І. Аналіз техніко-економічних показників сучасного розвитку харчової промисловості України. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2016. № 3(227). С. 16-19.
- 14. Белоусов Я.І. Дослідження сутнісної характеристики регіональної інфраструктури управління ресурсним забезпеченням економіки регіону. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2016. № 3(227). С. 20-22.
- 15. Белоусов Я.І., Белоусова Л.І. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 9. С. 49-52. URL: www.efp.in.ua/uk/journal-item/174
- 16. Белоусов Я.І., Белоусова Л.І. Розвиток системи інфраструктурного забезпечення підприємств малого і середнього бізнесу та вплив на нього бізнес – асоціацій. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 12. С. 26-29 URL: www.efp.in.ua/uk/journal-item/183
- 17. Белоусов Я.І., Белоусова Л.І., Івченко Ю.А. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2018. № 4 (245). С. 31-36.
- 18. Серебряк К.І., Белоусов Я.І. Проблеми формування регіональної інфраструктури управління ресурсним забезпеченням економіки регіону. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 12/5. С. 13-18. URL: www.efp.in.ua/uk/journal-item/203
- 19. Серебряк К.І., Белоусов Я.І. Дослідження особливостей та переваг стратегічного планування розвитку регіону. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 5/1. С. 33-37. DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2020.5\(1\).6](https://doi.org/10.37634/efp.2020.5(1).6)
- 20. Белоусов Я.І., Белоусова Л.І., Серебряк К.І. Сутність планування та аналіз чинників впливу на розвиток підприємств легкої промисловості. *Наукові перспективи*. 2021. №10 (16). С. 259-273. DOI:[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-10\(16\)-259-272](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-10(16)-259-272)
- 21. Белоусова Л.І., Літвінова І.М., Белоусов Я.І. Розбудова економіки України у повоєнний час: нариси. *Часопис економічних реформ*. 2022. № 2. С. 6-12. DOI: <https://doi.org/10.32620/cher.2022.2.01>
- 22. Белоусов Я.І. Розробка науково-методичного інструментарію оцінювання динаміки показників ефективності управління економічним розвитком регіону. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. № 47. С. 166-171. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-47-29>
- 23. Белоусов Я.І. Розробка перспективних напрямів розвитку методів оцінювання ефективним управлінням економічним розвитком регіону. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2023. №. 38. С. 90-95. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2023-57-12>.
- 24. Белоусов Я.І. Методи оцінювання ефективності управління альтернативними варіантами економічного розвитку регіону. *Вісник Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова*. 2023. № 3(97). Т. 28. С. 70-75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/3-97-12>

- 25. Белоусов Я.І., Белоусова Л. І., Серебряк К. І., Ріпка Г. А. Роль системи маркетингового управління у забезпеченні ефективної діяльності та розвитку підприємства легкої промисловості. Наукові перспективи. 2024. № 4 (46). С. 499-517. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4\(46\)-499-518](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4(46)-499-518)
- 26. Белоусов Я.І., Редько К.Ю., Белаковський Л.М. Взаємодія глобальних та регіональних чинників у формуванні економічного простору України. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2024. № 9. С. 1-22. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13147674>.
- 27. Серебряк К.І., Белоусов Я.І. Просторовий аналіз розвитку легкої промисловості. Академічні візії. 2024. (33). С. 1-9. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13268809>.
- 28. Белоусов Я.І. Просторова трансформація регіонального розвитку легкої промисловості. Трансформаційна економіка. 2024. Вип. 5(05). С. 134-139. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-5-23>
- 29. Белоусов Я.І. Серебряк К.І., Серебряк С.В. Просторові моделі розвитку легкої промисловості в контексті регіональної політики. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2024. № 10. С. 1-19. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13847870>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100436, 0121U109191, 0124U003590

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Мар'яна Іванівна

2. Мар'яна І. Мельник

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 05539979

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попадинець Назарій Миколайович
2. Nazarii M. Popadynets

Кваліфікація: д. е. н., с.д., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буднікевич Ірина Михайлівна
2. Iruna M. Budnikevuch

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти**VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бузько Ірина Романівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бузько Ірина Романівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Манухіна Марта Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна